

Documents de política de desenvolupament de la col·lecció en la Xarxa de Biblioteques Municipals de Barcelona

MARTA CANO VERS

Cap del Servei de Coordinació Bibliotecària
Diputació de Barcelona

canovm@diba.cat

MONTSE CANTÍ MARRUGAT

Cap de la Secció de Processos Tècnics
Diputació de Barcelona

cantimm@diba.cat

Resum

La Gerència de Serveis de Biblioteques (GSB) de la Diputació de Barcelona ha dut a terme un conjunt d'accions amb l'objectiu d'afavorir la creació de polítiques municipals de col·lecció a totes les poblacions que disposen de servei de lectura pública. Aquestes accions han estat bàsicament tres: actualització de la política de col·lecció pròpia de la GSB, elaboració d'unes pautes per redactar les polítiques municipals de desenvolupament de la col·lecció i programació d'una activitat formativa de 12 hores per a totes les biblioteques de la Xarxa de Biblioteques Municipals (XBM). En aquest article es descriuen les pautes elaborades per redactar el document de política de desenvolupament de les col·leccions de les biblioteques de l'XBM i es posa en relleu la importància que té per a una biblioteca pública disposar d'aquest tipus de document. Les pautes, que de manera genèrica poden ser útils per a qualsevol biblioteca pública, s'han elaborat a partir dels criteris establerts en la mateixa política de desenvolupament de la col·lecció de la Gerència. Per redactar-les s'han tingut en compte recomanacions, estàndards i normatives tant nacionals com internacionals.

Abstract

The Library Management Services (LMS) of the Barcelona Provincial Council has undertaken a series of actions aimed at promoting the creation of municipal collection policies in all communities with a public library service. Three main actions have been implemented: updating the collection policy of the LMS, drawing up guidelines for the drafting of municipal policies for developing the collection and the programming of a 12-hour educational activity for all the libraries in the Municipal Library Network (MLN). This article describes the guidelines drawn up for drafting the policy document for the development of the collections of the libraries in the MLN and highlights how important it is for a public library to have documents of this type. The guidelines, which can be useful for any public library, are based on the criteria established in the LMS's development policy for the collection. In drafting them they have taken into account both national and international recommendations, standards and regulations.

1 Introducció

La Gerència de Serveis de Biblioteques (GSB), amb l'objectiu d'incentivar i impulsar que les biblioteques públiques que formen part de la **Xarxa de Biblioteques Municipals** (<http://www.diba.cat/biblioteques/default.asp>) (XBM) de la demarcació de Barcelona elaborin el document de política de desenvolupament de la seva col·lecció, ha redactat unes pautes bàsiques que han de servir de marc general per iniciar el procés necessari de reflexió respecte a un dels elements més importants de què disposa. Així, totes les biblioteques tindran les eines per redactar un document que ha d'esdevenir l'eina bàsica de gestió integral de la col·lecció i que alhora n'ha de facilitar la gestió de l'organització.

En l'article 64 de la **Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya** (http://municat.gencat.cat/municat/upload/normativa/llei_8_1987.pdf) s'estableix que els municipis amb més de cinc mil habitants, ja siguin independents o associats, han de prestar, com a mínim, els serveis següents: parc públic, biblioteca pública, mercat i tractament de residus. És en l'article 4.1.b del **Decret 124/1999, de 4 de maig, sobre els serveis i el personal del sistema de lectura pública de Catalunya** (<http://cultura.gencat.net/biblio/docs/PERSONAL.doc>) en què s'estableixen competències pel que fa a les col·leccions: "correspon als municipis en relació amb les biblioteques públiques de titularitat pública del seu territori [...] determinar el model de col·lecció i el tipus de serveis que presta la biblioteca en funció dels seus objectius i d'acord amb els criteris establerts per la Unesco".

Per mitjà de la GSB i com a administració supralocal, la **Diputació de Barcelona** (<http://www.diba.cat/inici>) assessora els ajuntaments i els ofereix suport a l'hora de crear i desenvolupar els serveis bibliotecaris municipals, i gestiona l'XBM perquè es pugui garantir l'equilibri territorial i la qualitat del servei en matèria bibliotecària, així com l'accés igualitari de tota la ciutadania a la informació, el coneixement i la cultura. La Diputació de Barcelona estableix un conveni amb tots els ajuntaments en el qual es reflecteixen els compromisos de cada institució per gestionar la biblioteca municipal.

En l'àmbit de la col·lecció, tal com s'estableix en l'article 2.3.a del mateix decret, la creació i l'adquisició dels lots fundacionals de les biblioteques de l'XBM de nova creació va a càrrec de la Diputació de Barcelona, i la composició d'aquest fons fundacional la determinen els criteris estandaritzats recollits en el document de política de desenvolupament de la col·lecció (*Política...*, 2012). Els criteris estableixen com

s'ha de dur a terme la selecció de la col·lecció i com s'ha de conformar, tenint en compte els percentatges de cadascuna de les temàtiques en què es distribueix el fons, dels diferents suports documentals, dels fons de ficció i de no ficció, i dels fons segons el públic destinatari de la col·lecció.

2 Per què un document de política de desenvolupament de la col·lecció

Des del moment en què la biblioteca es posa en funcionament, determinar com es desenvoluparà la col·lecció, quin manteniment tindrà, com s'anirà adaptant a les necessitats dels usuaris reals, com evolucionarà per apropar-se als usuaris potencials, i com es donarà entrada a les necessitats més puntuals i més innovadores sense deixar de cobrir les més tradicionals, és una tasca complexa si els responsables de la biblioteca pública no disposen d'un document global de referència per gestionar la col·lecció.

Les biblioteques públiques de l'XBM tenen diferents fonts de recursos per mantenir i desenvolupar la col·lecció. D'una banda, disposen d'un pressupost municipal. De l'altra, seleccionen i reben llibres, audiovisuals i publicacions periòdiques de la Diputació de Barcelona, per mitjà dels fons de la Generalitat de Catalunya per al suport al préstec (el **Sistema d'Adquisició Bibliotecària** (SAB), la redistribució de fons de la **Central de Préstec i Serveis Especials** (<http://www20.gencat.cat/portal/site/Biblioteques/menuitem.6ac196a374f5a5b009671410b0c0e1a0/?vgnnextoid=88ab776e5c751210VgnVCM100008d0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=88ab776e5c751210VgnVCM100008d0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=default>) (CePSE), etc.) i també de fons fruit d'intercanvis amb altres institucions, així com de donatius de particulars i d'entitats. Per rendibilitzar i racionalitzar aquests recursos, els gestors de la biblioteca han d'actuar amb coherència, reflexionant sobre com dur a terme la gestió de la col·lecció i regular-ho d'acord amb els principis professionals, sense deixar-se portar per criteris personalistes i improvisacions incoherents.

Els canvis continus a què estan sotmeses les biblioteques a causa de la innovació tecnològica constant, els recursos econòmics inestables, els nous formats documentals, els espais no sempre adequats, els recursos humans limitats i l'establiment de relacions i convenis amb altres agents culturals i informatius del territori, també evidencien la necessitat de tenir establerta una política clara i precisa de desenvolupament de la col·lecció a cada biblioteca.

Tot i que un document formal que descriu l'àmbit d'actuació de la col·lecció (creació, manteniment, política d'esporgada, gestió, exposició i difusió) hauria de formar part de la documentació bàsica de gestió de qualsevol biblioteca, la realitat de l'XBM fa palès que aquests documents són gairebé inexistents, si més no en la concepció més formal i en forma de document integral i vàlid.

En diferents nivells, gran part de les biblioteques de l'XBM segueixen una pauta pel que fa a la seva col·lecció, i algunes disposen d'algun document, més o menys elaborat, en què recullen temes sobre alguns aspectes relatius als fons, com ara la distribució del pressupost, els fons especialitzats, els fons locals, els donatius, els suggeriments de compra, etc. Normalment, però, no són documents públics ni s'apliquen de manera regulada, sinó que tenen un caràcter merament intern. De les dades recollides a les biblioteques de l'XBM¹ es desprèn que les xarxes urbanes, com ara les de l'Hospitalet de Llobregat i Barcelona, tenen un document aprovat (Biblioteques de l'Hospitalet, 2010; Biblioteques de Barcelona, 2010) o estan en procés avançat d'elaboració i aprovació; en canvi, hi ha molt poques biblioteques locals que estiguin en aquesta fase. Amb tot, fruit de la conscienciació que ha fet la GSB de la necessitat d'aquest document, en aquest moment hi ha força biblioteques que s'han plantejat la importància de tenir aquest document i ja han començat a treballar-hi o tenen previst fer-ho a curt termini.

La **International Federation of Library Associations and Institutions** (<http://www.ifla.org/>) (IFLA) considera que cada biblioteca és única i que, per tant, els criteris de desenvolupament de la col·lecció també ho han de ser. Les biblioteques han d'establir la pròpia política de la col·lecció, el pilar bàsic de la biblioteca, per adequar els fons a la seva missió i als seus objectius, i per definir l'estructura de la col·lecció que millor s'adapti a les necessitats dels usuaris reals i potencials. És la realitat de la comunitat a la qual s'ofereix el servei la que ha d'acabar configurant la col·lecció, tenint en compte l'entorn i els altres equipaments municipals, educatius, culturals i relacionats amb el món del llibre i la lectura (*Directrices...*, 2001).

Una política de desenvolupament de la col·lecció ha de reunir el conjunt d'objectius que vol aconseguir la biblioteca en la col·lecció i el marc on han de quedar fixades les normes d'actuació. La finalitat de la biblioteca ha de ser, tal com recomana la UNESCO, facilitar tot tipus de coneixements i informació a les persones que formen part de la comunitat (*Manifest...*, 1994) i oferir igualtat d'accés a una sèrie de recursos que atenguin les necessitats dels usuaris pel que fa a educació, informació, lleure i desenvolupament personal (*Directrius...*, 2013). La biblioteca és un element clau per afavorir aquests aspectes, sobretot en municipis més petits, on acostuma a ser l'equipament cultural i d'accés gratuït a la informació per excel·lència.

Les directrius de l'**American Library Association** (<http://www.ala.org/>) (ALA) i de l'IFLA sobre l'elaboració de textos formals de política de col·lecció declaren que aquests documents han de recollir els criteris i les pautes per seleccionar els fons documentals, mantenir-los i gestionar-ne el creixement corresponent. Han de ser una eina de planificació que serveixi per establir prioritats i límits, distribuir el pressupost i facilitar la coordinació entre els diversos elements que intervenen en la gestió de la col·lecció. També els defineixen com el mitjà de comunicació entre la biblioteca i l'usuari, ja que incorporen tota la informació sobre els fons, l'abast, les matèries i els formats que s'inclouen o es descarten, i poden esdevenir la base per establir la cooperació amb altres agents augmentant els recursos de la biblioteca (*Guide...*, 1996; *Directrices...*, 2001).

3 Pautes per elaborar una política de desenvolupament de la col·lecció d'una biblioteca pública

Les pautes que la GSB ha elaborat pretenen que les biblioteques, després d'un procés de reflexió i d'anàlisi interna i externa, recullin de manera estructurada i sistematitzada tots els aspectes que intervenen en el desenvolupament de la col·lecció perquè esdevingui equilibrada i de qualitat i respongui a les necessitats específiques dels usuaris.

Aquestes pautes han de servir per elaborar un document centrat en el desenvolupament de la col·lecció d'una biblioteca pública local (la creació, l'adquisició, el manteniment i l'avaluació, i l'esporgada), però no en altres aspectes globals com ara la conservació, preservació i promoció de la col·lecció. Tanmateix, si el municipi ho considera pertinent, evidentment ho pot recollir en el mateix text.

A l'hora d'elaborar aquest tipus de document és important, en primer lloc, determinar quin membre de l'equip bibliotecari liderarà i durà a terme el projecte i amb qui es col·laborarà, tenint en compte que cal tenir el suport del responsable municipal que intervingui en la gestió de la biblioteca.

El procés d'elaboració s'ha d'iniciar amb una anàlisi estratègica dels elements interns i externs que afecten directament la col·lecció i, per extensió, la biblioteca. Per a l'anàlisi externa cal tenir en compte les característiques del municipi, de la població a la qual es dona servei,

els serveis i equipaments culturals que treballen en el mateix àmbit de la biblioteca i, en els municipis que en tinguin, el pla estratègic de ciutat. Per a l'anàlisi interna cal considerar els recursos econòmics i personals, així com les característiques de l'equipament i dels serveis que s'ofereixin.

Com que les biblioteques han de partir d'un fons ja existent, és imprescindible analitzar les fortaleses i debilitats, i obtenir la informació sobre la composició de la col·lecció actual, tenint en compte els aspectes següents: quantitat total de volums, percentatges de distribució temàtica i dels diferents suports, volum del fons de ficció respecte al fons de no ficció, volum del fons destinat al públic infantil respecte al dirigit al públic adult, representació de les llengües i percentatge de cadascuna, i altres aspectes menys genèrics com ara els fons especials, patrimonials i locals, i la importància que tenen en el conjunt de la col·lecció. Per dur a terme aquesta anàlisi, la GSB posa a disposició dels equipaments bibliotecaris una sèrie d'eines, dades estadístiques i indicadors sobre la col·lecció i els usos.

El document de la política de desenvolupament de la col·lecció ha de ser una eina per gestionar la col·lecció, un document d'informació per als usuaris i de compromís públic de la biblioteca quant a la política de la col·lecció.

3.1 Estructura de la informació del document

La proposta de la GSB és la següent:

1 Introducció

En aquest apartat cal mencionar la titularitat de la biblioteca i anomenar les diferents institucions que intervenen en la creació i el manteniment de la col·lecció, com ara l'Ajuntament (manteniment del fons general i dels fons locals i especialitzats), la Diputació de Barcelona (dotació del fons inicial i manteniment del fons general) i la Generalitat de Catalunya (aportació mitjançant el SAB, per mantenir el fons general), entre d'altres.

També s'han d'esmentar els documents de referència que la biblioteca ha utilitzat per redactar el document, com, per exemple, la ***Política de desenvolupament de la col·lecció de la Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona*** (<http://www.diba.cat/biblioteques/documentspdf/pdc12.pdf>) (2012).

Finalment, cal deixar constància que el document es revisarà i s'actualitzarà amb els canvis que es considerin pertinents per adaptar la col·lecció a la realitat de cada moment.

2 Objectius

És necessari que es recullin clarament els objectius, generals i específics, que la biblioteca vol aconseguir amb el document de política de desenvolupament de la col·lecció. Com a mínim s'hi han de fer constar els següents:

- Fixar l'àmbit d'actuació de la biblioteca.
- Assenyalar les prioritats i limitacions de la col·lecció.
- Fer públics els criteris de selecció, adquisició, retirada de documents i política d'acceptació de donatius.

Cada biblioteca hi ha d'afegir els objectius que consideri convenients d'acord amb la missió i els objectius concrets que tingui.

3 Audiència del document

Aquest apartat ha de posar de manifest a qui va dirigit el document, destacant els usuaris reals i potencials de la biblioteca, així com els gestors i els professionals.

4 Directrius i estàndards de biblioteca

Cal explicar que per elaborar el document s'han tingut en compte les directrius bàsiques de la biblioteca pública, així com la legislació vigent i les recomanacions nacionals i internacionals. També cal fer constar els punts que es basen en aquestes recomanacions.

5 Responsables de la col·lecció

És important indicar els membres de l'equip de la biblioteca responsables del desenvolupament de la col·lecció, així com els agents col·laboradors, com ara referents municipals, consultors i especialistes de les diferents temàtiques.

6 Característiques de la col·lecció: prioritats i limitacions

Aquest és un dels apartats més importants. S'hi han d'explicar les característiques bàsiques de la col·lecció d'una biblioteca pública tenint en compte el que descriuen el *Manifest de la Unesco de la Biblioteca Pública* (1994) i les *Directrius de l'IFLA per al servei de les biblioteques públiques* (2013).

Cal establir les prioritats i els límits que afectin el creixement de la col·lecció i el compromís amb els usuaris de la biblioteca respecte a l'abast temàtic i al grau acadèmic i d'especialització dels documents, a la llengua i a les col·leccions especials: centres d'interès, especialitzacions i fons locals i patrimonials.

A partir de la formació de la col·lecció inicial, la biblioteca ha de desenvolupar el fons i adequar-lo a les necessitats dels usuaris fins que arribi al volum òptim per prestar correctament els serveis vinculats a la col·lecció. Un cop assolit aquest volum cal tendir al creixement zero, compaginant la incorporació de materials nous amb la retirada del material obsolet i en mal estat, i procurant mantenir l'equilibri i la qualitat de la col·lecció. Seria òptim que el fons d'accés lliure es renovés en un màxim de deu anys, amb les excepcions establertes per la mateixa política de la col·lecció.

7 Criteris generals de selecció

És l'apartat amb més pes i extensió de tot el document. S'hi han de definir els criteris generals que s'apliquen per seleccionar materials nous, sigui quina sigui la procedència de l'adquisició, tenint en compte aspectes relacionats amb els tipus de suports documentals, si són obres de ficció o de no ficció, el públic destinatari, la llengua dels documents i els fons especials. En general cal seguir les recomanacions i els estàndards, però adaptant-los a les necessitats reals de la població a la qual es dona servei.

7.1 Suports documentals

Cal establir els suports que formaran part de la col·lecció (llibres, audiovisuals, publicacions periòdiques, documents digitals, selecció de webs, etc.) i quins no, i justificar-ne els motius.

7.2 Tipus d'obra (ficció o de no ficció)

Cal indicar el percentatge i el pes que es vol que tinguin les obres de ficció respecte a les de no ficció dins de la col·lecció de la biblioteca, considerant el que recomanen els estàndards segons cada tipologia de biblioteca. Com a norma general, com més petita és la biblioteca més gran ha de ser la representació de ficció, i a la inversa.

Es consideren llibre de ficció les novel·les per a adults i per a joves, la poesia, el teatre, la narrativa, el còmic i el llibre infantil d'imaginació, i de no ficció la resta de temàtiques. També es poden establir els percentatges entre els documentals temàtics (de no ficció) i les pel·lícules per a adults i d'animació (ficció) en els documents en format DVD.

7.3 Públic (adult o infant)

És necessari concretar el percentatge dels fons en relació amb el públic destinatari, diferenciant dos grups, el fons per a infants i el fons general (joves, adults i gent gran), tenint en compte les recomanacions internacionals i les dades de la població a la qual es dona servei.

7.4 Llengua dels documents

Cal indicar els criteris que se segueixen per adquirir els documents segons la llengua, partint de les de comunicació habitual, el català i el castellà. També s'ha de fer referència a la resta de llengües a què es dona cobertura, considerant la tipologia d'usuaris tant reals com potencials.

7.5 Fons especials, especialitzacions temàtiques i centres d'interès

S'han d'especificar els criteris generals pel que fa als fons especials i als centres d'interès que tindrà la biblioteca, així com els criteris que els justifiquin i la concreció de l'abast temàtic i cronològic.

Els fons de caràcter especialitzat, que situen la biblioteca com a referent dins de l'XBM, han de tenir un apartat, en el mateix document de la política o en un annex, en el qual es detalli l'objectiu de l'especialització, l'abast temàtic, les característiques concretes, els recursos destinats a la creació inicial i al manteniment, i el percentatge de volum de fons respecte a la col·lecció total de la biblioteca.

7.6 Col·lecció local

Aquesta secció de la col·lecció sol ser una part important i destacada del fons, ja que sovint és la biblioteca, com a institució bàsica dins del municipi, conjuntament amb l'arxiu, l'encarregada de recopilar, preservar i promocionar la cultura local en tota la seva diversitat. La biblioteca recull de manera sistemàtica la informació de temàtica local que es va publicant.

Per això cal establir els materials i suports documentals, tant físics com digitals, que formaran part de la col·lecció, i delimitar l'abast del fons considerant l'àrea geogràfica (barri, districte, ciutat) que es vol cobrir, la temàtica i l'autoria.

En aquest apartat es poden recollir les col·laboracions i cooperacions amb altres entitats i agents municipals, i amb altres biblioteques del municipi, si es dona el cas.

7.7 Recursos digitals

Aquest apartat es pot incloure en el punt de suport documental, però també es pot considerar prou important com perquè pugui tenir un apartat propi. Ha de contenir els temes relacionats amb els formats digitals i fer menció al suport que es rep de manera centralitzada des de la GSB respecte a les subscripcions de recursos electrònics seleccionats per a totes les biblioteques de l'XBM. A més, cal fer referència als recursos web i a la digitalització de fons.

Cal incloure-hi també la política d'incorporació de documents digitals, les bases de dades, la digitalització de documents locals i els webs i blogs que facin referència a la col·lecció.

7.8 Duplicació de títols

És necessari especificar el criteri que se segueix quant a la duplicació d'exemplars d'un mateix títol i indicar en quins casos i en quines temàtiques s'adquirirà més d'un exemplar.

8 Eines de selecció

Es poden relacionar, de manera més genèrica o més específica, els mitjans que s'empraran per dur a terme la selecció de la col·lecció, com, per exemple, catàlegs editorials impresos i en línia, webs de llibreries i distribuïdors especialitzats, premsa i revistes especialitzades, seleccions bibliogràfiques de novetats i temàtiques de la GSB i del Servei de Biblioteques de la Generalitat, etc.

9 Difusió de la col·lecció

Es pot incloure un apartat on s'indiquin les eines que la biblioteca té a l'abast i que utilitzarà per difondre el fons: el catàleg col·lectiu, blogs, exposicions, activitats, webs, la biblioteca virtual, etc.

10 Avaluació de la col·lecció

En aquest apartat s'han d'indicar els criteris, les pautes i les eines que la biblioteca ha d'utilitzar per avaluar la col·lecció. S'ha de posar de manifest el compromís de valorar periòdicament el fons de la biblioteca per seleccionar els documents que cal renovar, reforçar o donar de baixa, i especificar la periodicitat en què es du a terme.

Els criteris d'avaluació es basen en els tres punts clau següents: l'actualització dels continguts dels documents, la utilització del fons, tant en consulta com en préstec, i l'estat físic dels documents. En el cas que existeixi, la Comissió de Lectura Pública del municipi ha de ser el fòrum per donar a conèixer la tasca duta a terme i per avaluar la col·lecció.

Així mateix, la GSB posa a l'abast de les biblioteques diferents aplicacions per valorar l'ús i el rendiment de les seves col·leccions d'acord amb els paràmetres extrets del sistema informàtic.

11 Retirada de fons obsolet

Aquesta és una de les tasques importants relacionades amb la gestió de la col·lecció. No resulta senzilla i requereix tenir definits els criteris per retirar documents, tant per suports com per matèries, que justifiquin i avalin quins s'eliminaran i el perquè.

En els criteris cal tenir present el període d'amortització de documents que estableixen la Diputació de Barcelona (actualment és de 5 anys) i l'Ajuntament, si s'escau, i decidir juntament amb els responsables municipals la destinació final dels documents retirats del fons: donació a altres entitats, reciclatge, venda, etc.

Així mateix, el personal de l'XBM té accés, mitjançant la intranet, a una política d'esporgada de la qual es poden recollir elements per a la política de desenvolupament de la col·lecció.

12 Polítiques de comunicació amb els usuaris (suggeriments, desiderates, donatius, etc.)

El document ha d'incloure un apartat destinat a la política que la biblioteca seguirà respecte a l'acceptació de donatius, amb l'objectiu de seguir uns criteris clars que coneguin els usuaris, la qual es pot afegir com a annex.

En el mateix apartat es pot incloure com la biblioteca considerarà les peticions i els suggeriments de compra que arribin dels usuaris, així com els canals que establirà per fer-ho.

4 Un cop redactat, què?

Quan el document estigui acabat, s'ha de compartir amb els responsables municipals en matèria de biblioteca, i es recomana consultar la GSB. Un cop revisat i ponderat amb l'Ajuntament, cal considerar la necessitat que el document s'aprovi i tingui caràcter oficial.

També s'han de definir els aspectes més formals del document, com ara que en la coberta hi constin el nom de la biblioteca, el títol (*Política de desenvolupament de la col·lecció de la Biblioteca de...*), el nom de les persones que hi han col·laborat i els logotips de les institucions corresponents.

A més, cal decidir si es publicarà en paper o només com a document electrònic i preveure les accions que es duren a terme per fer-ne difusió i fer-lo accessible amb els mitjans de què disposi la biblioteca (tauler d'anuncis, butlletí municipal en paper i electrònic, web municipal o de la biblioteca, etc.).

Finalment, és necessari fer pública la voluntat de revisar i actualitzar regularment el document i establir una periodicitat mínima per fer-ho.

5 Conclusions

És bàsic per a qualsevol biblioteca pública disposar d'un document de política de desenvolupament de la col·lecció que reculli totes les accions que hi estan relacionades. La col·lecció s'ha de concebre com un conjunt coherent, viu, original i únic. Aquest document, consensuat amb els agents i les institucions que intervenen en la gestió de la biblioteca, ha de recollir les metes i els objectius de la col·lecció, les característiques genèriques que l'assimilen a qualsevol biblioteca pública i les més específiques que la fan única. És un text necessari per garantir una col·lecció coherent que s'adapti als canvis que pot experimentar la biblioteca (de personal, de recursos, d'espai, etc.) i que cal revisar i actualitzar periòdicament.

Les pautes i els criteris per elaborar un document de política de desenvolupament d'una biblioteca pública són comuns a la gran majoria de biblioteques, i és per això que la GSB, com a responsable de donar suport a les biblioteques de l'XBM, ha considerat pertinent elaborar unes pautes que puguin servir de referència.

A partir d'aquestes pautes generals, ha de ser cada biblioteca la que defineixi el propi document. Aquest text ha de configurar una col·lecció única que s'ha de sumar a la col·lecció del conjunt de l'XBM.

Bibliografia

Biblioteques de Barcelona (2010). *Política de desenvolupament de la col·lecció de les biblioteques de Barcelona*. Document elaborat pel grup de treball de Política de desenvolupament de la col·lecció de biblioteques de Barcelona. <http://issuu.com/bibliotequesbcn/docs/pdc_maquetat_5_def (http://issuu.com/bibliotequesbcn/docs/pdc_maquetat_5_def) >. [Consulta: 15/11/2012].

Biblioteques de L'Hospitalet (2010). *Política de desenvolupament de la col·lecció: Biblioteques de L'Hospitalet*. Pedro Bravo; Anna Riera (dir.). [L'Hospitalet de Llobregat]: Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat. Biblioteques de L'Hospitalet. <<http://www.l-h.cat/gdocs/d8095060.pdf> (<http://www.l-h.cat/gdocs/d8095060.pdf>) >. [Consulta: 22/11/2012].

Directrices para una política de desarrollo de las colecciones sobre la base del modelo, Conspectus (2001). IFLA. Sección de adquisiciones y desarrollo de las colecciones. <<http://www.ifla.org/files/assets/acquisition-collection-development/publications/gcdp-es.pdf> (<http://www.ifla.org/files/assets/acquisition-collection-development/publications/gcdp-es.pdf>) >. [Consulta: 27/12/2012].

Directrius de l'IFLA per al servei de les biblioteques públiques (2013). Barcelona: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya. 2a ed. rev. <<http://www.cobdc.org/publica/directrius/sumaris.html> (<http://www.cobdc.org/publica/directrius/sumaris.html>) >. [Consulta: 01/05/2013].

Guide for written collection policy statements (1996). 2nd ed. Chicago: ALA Editions.

Manifest de la IFLA/Unesco sobre la biblioteca pública (1994). Barcelona: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya. <http://www.cobdc.org/publica/manifestos/manifest_bp.html (http://www.cobdc.org/publica/manifestos/manifest_bp.html) >. [Consulta: 27/12/2012].

Política de desenvolupament de la col·lecció de la Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona (2012). Redacció: Marta Cano Vers; Montse Cantí Marrugat; Gemma Renau Pagès. Barcelona: Diputació de Barcelona. <<http://www.diba.cat/biblioteques/documentspdf/pdc12.pdf> (<http://www.diba.cat/biblioteques/documentspdf/pdc12.pdf>) >. [Consulta: 22/11/2012].

Data de recepció: 29/01/2013. Data d'acceptació: 05/04/2013.

Notes

¹ Segons la consulta que es va fer el novembre del 2012 a les biblioteques de l'XBM sobre l'existència de documents de política de desenvolupament de la col·lecció, 13 biblioteques o xarxes urbanes van respondre que en disposaven, 27 que en tenien sobre una part de la col·lecció, 22 que l'estaven elaborant i 145 que no disposaven de cap document.

Paraules clau

Biblioteques públiques; Desenvolupament de col·leccions; Política bibliotecària; Xarxes de biblioteques; Directrius; Barcelona; Barcelona (Província). Servei de Biblioteques; Biblioteques municipals

Citació recomanada

Cano Vers, Marta; Cantí Marrugat, Montserrat (2013). «Documents de política de desenvolupament de la col·lecció en la Xarxa de Biblioteques Municipals de Barcelona». *BiD: textos universitaris de biblioteconomia i documentació*, juny, núm. 30. <<http://bid.ub.edu/30/cano.htm>> [Consulta: 09-07-2013].

